

 VNO-NCW NWO
Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek KNAW HBO raad
vereniging van hogescholen MKB
Nederland VSNU
vereniging van universiteiten
association of universities
THE NETHERLANDS TNO innovation
for life

Gezamenlijk manifest: VNO-NCW, NWO, KNAW, HBO-raad, MKB-Nederland, VSNU en TNO

3 september 2012

Onderzoek en innovatie zijn de motor voor (toekomstige) welvaart en welzijn van Nederland. Om internationaal concurrerend te blijven, moeten we de ambitie behouden én realiseren om als Nederland tot de top vijf kenniseconomieën van de wereld te behoren. Nederland zit daartegenaan, maar zal extra stappen moeten zetten om daar te komen. Dat vraagt vooral om investeringen in onderzoek en innovatie, zowel publiek als privaat. Naar de opvatting van het bedrijfsleven en de kennisinstellingen zijn de volgende zaken van belang:

1. Investeren in een brede en excellente kennisbasis

Een brede en excellente kennisbasis, met voldoende ruimte voor vrij en ongebonden onderzoek, is van essentieel belang voor de Nederlandse economie en maatschappij. Grote wetenschappelijke doorbraken en belangrijke innovaties zijn uit deze vorm van onderzoek ontstaan. Denk daarbij onder meer aan laserlicht, elektriciteit, kunststoffen en GPS-positiebepaling, die er niet waren geweest zonder nieuwsgierigheidsgedreven onderzoek. Het belang van fundamenteel tot en met toepassingsgericht onderzoek voor innovatie wordt door het bedrijfsleven vol ondersteund.

De prestaties van het Nederlandse onderzoek zijn excellent maar dreigen door de dalende investeringen op termijn te eroderen. Dat kan en mag Nederland zich niet veroorloven. Daarom is het van essentieel belang deze kabinetsperiode er in ieder geval voor te zorgen dat de klap van het wegvallen van de FES-middelen wordt opgevangen door de middelen van de tweede geldstroom voor fundamenteel onderzoek op alle wetenschapsgebieden te vergroten. Daarnaast zal verruiming van de geldstroom voor toepassings- en praktijkgericht onderzoek de toename van de innovatiekracht van MKB-bedrijven versterken

2. Krachtig doorzetten samenwerking bedrijven en kennissector

Het nationale topsectorenbeleid, dat zich erop richt om de kennissector en het bedrijfsleven, waaronder het MKB, beter dan ooit met elkaar te verbinden, heeft de volle steun van onze organisaties en dient met kracht te worden voortgezet. Het beleid richt zich op internationaal acterende sectoren, die ons bij uitstek kunnen verbinden met de razendsnelle groei elders in de wereld. Door in deze sectoren kennis, kunde en kassa met elkaar te verbinden, ontstaat een stevig fundament voor toekomstige groei en welzijn. Welk ander land beschikt immers over zo veel ondernemerschap in en kennis van de belangrijkste groeimotoren in de opkomende economieën, zoals voedsel, energie, water en chemie?

Met het op 2 april 2012 getekende Kennis- en Innovatiecontract is een uitstekende basis gelegd. Nu moeten de innovatiecontracten worden uitgevoerd. In deze contracten is per jaar voor € 1,5 tot 2 miljard aan private investeringen gemobiliseerd. Het is zaak dit commitment ook echt te verzilveren

door structureel extra publieke middelen voor deze sectoren te reserveren. Daarnaast is het zaak dat alle betrokken partijen een transparant middellangetermijnperspectief neerleggen.

De kennissector is daartoe bereid, maar daarvoor zijn heldere budgettaire kaders nodig. Het beroep van de topsectoren op de kennisorganisaties overtreft nu al de mogelijkheden. Daarom is het zaak dat het nieuwe kabinet een helder en adequaat financieel commitment aangaat, ten minste voor een periode van vier jaar (2013-2017). Dit zal in belangrijke mate bepalend zijn voor het blijvende commitment van het bedrijfsleven en de kennisinstellingen.

3. Inspelen op EU-programma Horizon2020

Het is van groot belang dat Nederland zich blijft inzetten voor de realisatie van het EU-programma Horizon2020. Niet alleen vanwege het belang van de daarin geadresseerde grote maatschappelijke vraagstukken ('grand challenges'), maar ook vanwege de kansen die dat voor het Nederlandse onderzoek en het Nederlandse bedrijfsleven biedt, zeker nu de mogelijkheden voor publieke investeringen in eigen land beperkt zijn. De programmering in de topsectoren moet goed aansluiten op de thema's in de Europese programma's.

Door de bovengemiddelde prestaties van onze onderzoekers kan Nederland ook bovengemiddeld profiteren van de groei van de Europese budgetten. Omdat Europese financiering nationale cofinanciering ('matching') veronderstelt, bepleiten de ondertekenaars de inrichting van een matchingsbudget, waarmee het Nederlandse innovatiebeleid een stevige impuls krijgt.

Tot slot:

We zijn ons bewust van de huidige financiële situatie en de noodzaak van het op korte termijn terugdringen van begrotingstekorten. Wij realiseren ons ook dat investeringen in onderzoek niet altijd onmiddellijk economisch rendement opleveren. Op de lange termijn zijn de effecten echter bijzonder groot, zowel voor de welvaart als voor het welzijn; de kost gaat voor de baat uit. Wij roepen het nieuwe kabinet dan ook op om – zodra de financiële situatie dit toelaat – het kennisinvesteringsniveau van bijvoorbeeld Duitsland, Zwitserland en de Scandinavische landen te volgen. Anders groeit de achterstand op deze landen verder en raakt de topvijfambitie definitief buiten bereik.

Was getekend,

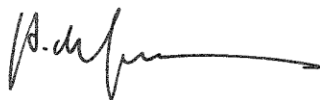
Bernard Wientjes, VNO-NCW

Jos Engelen, NWO

Hans Clevers, KNAW

Thom de Graaf, HBO-raad

Hans Biesheuvel, MKB-Nederland

Sijbolt Noorda, VSNU

Jan Mengelers, TNO